

OSLO KATEDRALSKOLE

Schola Osloensis
siden 1153

**Fagtilbud
skoleåret 2019/2020**

Del 2: Informasjon om programfagene

PROGRAMOMRÅDE REALFAG

Biologi

Biologi er et stort fag som spenner over mange områder, fra artskunnskap og miljøkunnskap til moderne molekylærbiologi og genteknologi.

I programfaget biologi er de mange områdene i biologi fordelt på to kurs - Biologi 1 og Biologi 2. Hvert av kursene er delt inn i faglige hovedområder (se nedenfor). Begge kursene har 5 uketimer.

De to programfagene kan velges uavhengig av hverandre, men vil samlet gi en god oversikt over faget biologi. Den biologikompetansen som de to kursene gir, vil være viktig for en selv og for å kunne delta i diskusjoner og samfunnsdebatter. Dessuten gir programfaget biologi et godt grunnlag for videre studier i biologi og biologirelaterte fag (medisin, odontologi, veterinærmedisin, farmasi og helse- og sosialfag).

Hovedområdet "Den unge biologen" og kravet om at begge programfagene skal gjøre bruk av naturen betyr at elevøvelser og ekskursjoner skal inngå som en viktig metode i undervisningen.

Biologi 1

I Biologi 1 er hovedområdene cellebiologi, fysiologien til mennesket, funksjon og tilpasning og biologisk mangfold. I cellebiologien studeres cellens bygning og funksjon, og man lærer om bakterier og virus. I fysiologien behandler man de mange livsfunksjonene til mennesket (hvorledes organer virker, regulering av prosessene og immunsystemet). I funksjon og tilpasning ser man på hvorledes mangfoldet av organismer har tilpasset seg funksjonelt, og i det biologiske mangfoldet ser man på hvordan dette kan klassifiseres og hvordan det trues.

Biologi 2

I Biologi 2 er hovedområdene energiomsetning, genetikk, bioteknologi, økologi og evolusjon. I energiomsetning ser man på de grunnleggende reaksjonene fotosyntese og celleånding. I genetikken er DNA molekylet sentralt men også den klassiske genetikken skal være med. Dette fører naturlig over til neste tema bioteknologi hvor metoder og etiske utfordringer er sentralt stoff. I økologien er ekskursjoner og forståelsen av menneskeskapt problemer viktig. Kurset gir også en innføring i evolusjon og artsdannelse.

Læreplanene i Biologi 1 og Biologi 2 finner du her: <http://www.udir.no/kl06/BIO1-01>

Etter Biologi 1 kan elevene bli trukket ut til muntlig-praktisk eksamen. Etter Biologi 2 kan elevene bli trukket ut til skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen.

Fysikk

Menneskene har alltid undret seg over naturen og vært opptatt av å forstå den. Gjennom eksperimenter, observasjoner og teoretisk arbeid er fysikerne kommet langt i å finne grunnleggende prinsipper og lover som beskriver og forutsier fenomener i naturen og i universet.

Programfaget fysikk skal bidra til forståelse av natur, teknologi og fenomener i dagliglivet. Det gir grunnlag for å bruke fagkunnskap i ulike sammenhenger, fra praktiske situasjoner i hverdagen til avgjørelser som påvirker samfunnsliv, natur og miljø. Programfaget fysikk gir innføring i fysikkens begreper, symboler og språk, og knytter teori og beregninger til observasjoner og praktisk laboratoriearbeid. Programfaget skal bidra til å vise fysikkfagets bruk av matematikk og hvordan matematikken brukes til å modellere virkeligheten. I tillegg skal programfaget gi innsikt i at fysikk er en del av kulturarven, og at faget må ses i et historisk perspektiv.

Programfaget skal legge grunnlag for kreativitet, kritisk sans og metodeinnsikt i fysikkfaget. For å utvikle ferdigheter og kunnskap er det nødvendig å arbeide både praktisk og teoretisk i programfaget.

Fysikk 1

Fysikk 1 har 5 timer per uke. Kurset er delt inn i 5 hovedområder.

- Klassisk fysikk
- Moderne fysikk
- Å beskrive naturen med matematikk
- Den unge forskeren
- Fysikk og teknologi

Kurset starter fra grunnen av og forutsetter lite forkunnskaper i faget. I kurset inngår elevøvelser og demonstrasjonsforsøk. Kurset vil gi elevene et godt grunnlag til bedre å kunne forstå natur, teknologi og fenomener i dagliglivet.

Etter Fysikk 1 kan elevene bli trukket ut til muntlig-praktisk eksamen.

Fysikk 2

Fysikk 2 har 5 timer per uke. Fysikk 2 bygger på og er en videreføring av Fysikk 1. Kurset er delt i de samme 5 hovedområdene.

- Klassisk fysikk
- Moderne fysikk
- Å beskrive naturen med matematikk
- Den unge forskeren
- Fysikk og teknologi

Fysikk 2 gir et godt grunnlag for videre studier ved høyskoler og universitet.

Etter Fysikk 2 kan elevene bli trukket ut til en skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen.

Læreplanene i Fysikk 1 og Fysikk 2 finner du her: <http://www.udir.no/kl06/FYS1-01>

Kjemi

Alt i naturen består av stoffer - også alt som lever. Kjemikere utforsker, bestemmer og beskriver hvordan stoffer er oppbygd på mikronivå, og forklarer på dette grunnlaget stoffenes egenskaper og reaksjoner. Utviklingen av kjemisk viten skjer i en vekselvirkning mellom eksperimenter og teori. Vekselvirkningen avspeiles i programfaget kjemi, der planlegging og gjennomføring av forsøk og vurdering av resultater er sentralt.

Kjemi 1

Kjemi 1 har 5 timer per uke.

Kurset legger vekt på at elevene skal forstå periodesystemet, atomenes oppbygning og binding mellom atomer og molekyler. Mengdeforholdet ved kjemiske reaksjoner, behandles teoretisk og praktisk.

Vannkjemi er et læreplanmål, og kurset tar for seg syre-basereaksjoner, fellingsreaksjoner, forurensning og rensing av vann.

Faget tar opp hva som påvirker reaksjonshastigheten, og at ikke alle reaksjoner skjer fullstendig. Disse faktorene er viktig i kjemisk industri.

I organisk kjemi skal elevene jobbe med struktur, navnsetting, fremstilling, egenskaper og bruk av organiske stoffer.

Det blir understreket at kjemi er en del av hverdag vår.

I Kjemi 1 legges det vekt på arbeid og sikkerhet i laboratoriet. Kurset inneholder elevøvinger fra alle deler av læreplanen. Resultatene skal tolkes og presenteres skriftlig i rapporter.

Kjemi 2

Kjemi 2 er på 5 timer per uke og bygger på Kjemi 1.

I Kjemi 2 arbeides det med både kvalitativ og kvantitativ analyse. I kvalitativ analyse bestemmes en forbindelse, mens i kvantitativ analyse bestemmes mengden av en forbindelse.

I organisk kjemi legges det vekt på laboratoriearbeid med synteser og analyser.

Elevene skal arbeide med digitale verktøy og kunne tolke resultater fra moderne analysemetoder.

Det legges vekt på arbeid og sikkerhet i laboratoriet. Kurset inneholder elevøvinger fra alle deler av læreplanen. Resultatene skal tolkes og presenteres skriftlig i rapporter. Det skal også legges vekt på naturvitenskapelig tenkemåte og forskning.

Mer informasjon om Kjemi 1 og Kjemi 2 finner du her: <http://www.udir.no/kl06/KJE1-01>

Elevene kan trekkes ut til muntlig-praktisk eksamen etter Kjemi 1.

Etter Kjemi 2 kan elevene trekkes ut til skriftlig eksamen eller til muntlig-praktisk eksamen.

Matematikk

På videregående skole er matematikk både et fellesfag og et programfag. I del 1 av fagtilbudsheftet finner du informasjon om matematikk fellesfag og om reglene knyttet til valg av matematikk programfag. Nedenfor finner du først og fremst en presentasjon av matematikk programfag, men også en kortfattet oversikt over innholdet i hvert enkelt matematikkurs.

Generelt om matematikk programfag

Det finnes to retninger innenfor programfag matematikk: matematikk for realfag, R, og matematikk for samfunnsfag, S. Elever som har fulgt 1T, kan velge mellom begge retningene i matematikk på Vg2. Elever som har fulgt 1P, bør velge matematikk for samfunnsfag på Vg2.

Matematikk for realfag

Matematikk for realfag har to kurs, R1 på Vg2 og R2 på Vg3. Begge kursene er på fem uketimer.

Matematikk for realfag gir den mest solide bakgrunnen for å fortsette studier som krever gode forkunnskaper i matematikk.

Matematikk for samfunnsfag

Matematikk for samfunnsfag har to kurs, S1 på Vg2 og S2 på Vg3. Begge kursene er på fem uketimer.

Matematikk for samfunnsfag er et praktisk anlagt matematikkurs som går noe mindre i dybden enn matematikk for realfag. Kurset er en god bakgrunn for å fortsette med studier som stiller noe mindre krav til forkunnskaper i matematikk.

Matematikk fellesfag:

Matematikk 1T

Trinn:	Vg1
Timetall:	Fem timer per uke
Bygger på:	Grunnskolens matematikk
Hovedområder:	Tall og algebra, geometri, sannsynlighet, funksjoner
Eksamen:	Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

Matematikk 1P

Trinn:	Vg1
Timetall:	Fem timer per uke
Bygger på:	Grunnskolens matematikk
Hovedområder:	Tall og algebra, geometri, økonomi, sannsynlighet, funksjoner
Eksamen:	Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

Matematikk 2P

Trinn:	Vg2
Timetall:	Tre timer per uke
Bygger på:	Matematikk 1P. Elever med 1T kan også velge kurset (krever noe egeninnsats i forhold til ukjent stoff fra kurset 1P)
Hovedområder:	Tall og algebra i praksis, statistikk, modellering
Eksamen:	Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

Matematikk programfag

Matematikk for realfag, R1

Trinn: Vg2
Timetall: Fem timer per uke
Bygger på: Matematikk 1T
Hovedområder: Geometri, algebra, funksjoner, kombinatorikk og sannsynlighet
Eksamen: Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

Matematikk for realfag, R2

Trinn: Vg3
Timetall: Fem timer per uke
Bygger på: Matematikk for realfag R1
Hovedområder: Geometri, algebra, funksjoner, differensiallikninger
Eksamen: Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.
Læreplanene i Matematikk R1 og R2 finner du her: <http://www.udir.no/kl06/MAT3-01>

Matematikk for samfunnsfag, S1

Trinn: Vg2
Timetall: Fem timer per uke
Bygger på: Matematikk 1P eller matematikk 1T
Hovedområder: Algebra, funksjoner, sannsynlighet, lineær optimering
Eksamen: Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

Matematikk for samfunnsfag, S2

Trinn: Vg3
Timetall: Fem timer per uke
Bygger på: Matematikk for samfunnsfag S2
Hovedområder: Algebra, funksjoner, sannsynlighet og statistikk
Eksamen: Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.
Læreplanene i Matematikk S1 og S2 finner du her: <http://www.udir.no/kl06/MAT4-01>

Programmering og modellering X

Trinn: Vg2 og Vg3
Timetall: Tre timer per uke
Bygger på: Matematikk 1T og er beregnet på elever som tar eller har tatt matematikk R1
Hovedområder: Grunnleggende programmering og hvordan programmer bygges opp på en hensiktsmessig måte. Lage koder for å definere variabler, løkker, tester, graftegning, funksjoner og tabeller. Det handler også om å gi elevene en innføring i virkemåten til datateknologi
Eksamen: Elevene kan trekkes ut til muntlig-praktisk eksamen
Forsøkslæreplanen finner du her: [Forsøkslæreplan i programmering og modellering X - programfag i utdanningsprogram for studiespesialisering \(PRM1-01\)](#)

Informasjonsteknologi 1

Informasjonsteknologi 1 skal gi trening i kreativ tenkning og problemløsning og i å formulere presise beskrivelser og finne generelle mønstre. Programfaget skal bidra til å gi innsikt i hvordan informasjon i form av tall, tekster, bilder, grafikk, film, lyd og animasjoner kan

struktureres og behandles automatisk som data, og hvilke krav det setter til datamaskiner og annet digitalt utstyr. Gjennom programfaget skal den enkelte få erfaring med bruk av moderne teknologi og relevante utviklingsverktøy, og hvordan sammensmelting av data-, lyd- og bildeteknologi kan gi rom for skapende bruk av teknologien.

Opplæringen legger vekt på å konstruere IT-løsninger, og informasjonsteknologi er derfor på mange måter et praktisk fag. Det skal legges til rette for kommunikasjon og samarbeid i programfaget. Programfaget informasjonsteknologi er et realfag, men det har også sterke koblinger til mediefag, samfunnsfag, økonomi, språkfag og formgivingsfag. Programfaget kan derfor gi et godt grunnlag for studier innen ulike fagområder og for videreutvikling av kompetanse i yrkeslivet.

Læreplan for faget ligger her: <http://www.udir.no/kl06/INF1-01>

Eleven kan trekkes ut til muntlig-praktisk eksamen.

Informasjonsteknologi 2

Planlegging og dokumentasjon

Hovedområdet handler om planlegging av IT-løsninger, og utvikling av disse etter gitte spesifikasjoner for å oppfylle brukernes behov. Videre dreier det seg om dokumentasjon og vurdering av IT-løsninger. Hovedområdet omfatter også utforming, dokumentasjon og vurdering av løsninger i forhold til retningslinjer for brukergrensesnitt.

Programmering

Hovedområdet handler om hvordan formelle språk kan brukes til å formulere strukturer og sette sammen instruksjoner som kan utføres av en datamaskin. Sentralt i hovedområdet er eksperimentering og problemløsning. I tillegg dreier det seg om objektorientering.

Multimedieutvikling

Hovedområdet handler om utforming, strukturering, implementering og vurdering av multimedieapplikasjoner med tall, tekst, lyd, bilde, video og animasjoner. I tillegg omfatter hovedområdet både applikasjoner for lokal bruk og publisering over Internett.

Læreplan for faget ligger her: <http://www.udir.no/kl06/INF1-01>

Eleven kan trekkes ut til skriftlig eksamen eller muntlig-praktisk eksamen.

PROGRAMOMRÅDE FOR SPRÅK, SAMFUNNSFAG OG ØKONOMI

Antikkens språk og kultur

Antikkens språk og kultur er et fagområde som gir innblikk i gresk og romersk antikk kultur. Denne kulturen setter fremdeles sitt preg på verden. Gresk og latin er språk som begge lever videre i moderne språk, slik antikkens arkitektur og kunst også går igjen i vår egen tids formspråk.

I faget skal vi både arbeide med språk, først og fremst latin. Men vi arbeider også med antikkens historie, filosofi, arkitektur og kunst. Vi leser litteratur, dels i original og dels i oversettelse, og vi lærer elementære grammatiske strukturer, samtidig som vi lærer mye om latinsk påvirkning i engelsk, fransk, norsk og andre språk.

Antikkens språk og kultur består av tre programfag: Latin 1, Latin 2 og Antikkens kultur. Vi tilbyr fagene latin 1 og latin 2.

Programfagene er strukturert i hovedområder som det er formulert kompetansemål for: gresk og romersk kultur, språklæring og antikken i dag. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Noen viktige kompetansemål:

Latin 1

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- presentere en valgt periode eller hendelse i gresk eller romersk historie
- gjøre rede for et emne innen antikkens kunst og kultur
- forstå og bruke et grunnleggende ordforråd
- gjøre rede for bøyninger, ordklasser og setningslære
- oversette enkle tekster til norsk ved hjelp av ordbok
- presentere et utvalgt emne som viser antikkens innflytelse på ettertiden
- forstå og gjengi noen uttrykk og sitater, med vekt på latin
- gjenkjenne og forklare noen ordelementer fra målspråket i norsk og et annet moderne språk

Latin 2

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for og presentere et emne innen antikkens kunst og kultur
- gjøre rede for en tale og dens historiske og kulturelle kontekst
- gjøre rede for viktige trekk ved et antikt drama
- forstå og bruke et variert ordforråd
- beherske de viktigste delene av setningslæren
- stille og besvare spørsmål muntlig ut fra innøvd formuleringer
- gjøre rede for noen trekk ved antikk poesi og verslære
- oversette enkle autentiske og tilrettelagte tekster ved hjelp av ordbok
- beskrive innflytelsen fra antikken på et litterært eller kunsthistorisk område, og presentere resultatene
- gjøre rede for påvirkningen fra antikken på fascismen i Italia
- sammenligne trekk ved idrett i antikken med idrett i dag
- gjøre rede for bruk av temaer fra antikken i litteratur og film

Læreplanene i Antikkens språk og kultur finner du her: <http://www.udir.no/k106/ASK1-01>

I Latin 1 kan elevene trekkes ut til muntlig eksamen.

I Latin 2 kan elevene trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

Engelsk

Internasjonal engelsk

Internasjonal engelsk er programfaget på Vg2. Det er engelsk språk, litteratur og kultur fra rundt omkring i verden som står i fokus. Innenfor hovedområdet "kultur, samfunn og litteratur" legges det vekt på globale utfordringer, internasjonalt samarbeid, internasjonale utdannings- og jobbmuligheter, internasjonale medier, kulturforståelse, flerkulturelle samfunn og kommunikasjon på tvers av kulturforskjeller og ulike verdssystem. Du skal også jobbe med et større fordypningsarbeid. I tillegg jobber du gjennom hele året med engelsk språk generelt, språklæring, litteratur, film og skriftlig og muntlig kommunikasjon.

Samfunnsfaglig engelsk

I dette programfaget som du kan ta i Vg3 og som bygger på Internasjonal engelsk, er hovedfokus på USA og Storbritannia, på politikk, samfunn og historisk utvikling. I faget er det viktig å følge med på nyheter, aktuelle debatter og internasjonale konflikter. Selvfølgelig står også litteratur og film på programmet, og skriftlige og muntlige ferdigheter utvikles videre.

Engelskspråklig litteratur og kultur

Dette er også et programfag du kan velge i Vg3 og som bygger på Internasjonal engelsk. I faget arbeides det mye med litteratur fra renessansen og fram til vår tid: ulike typer tekster skal analyseres og drøftes. I tillegg arbeides vil også film, andre kunstneriske uttrykk og sakprosa være tema. Læreplanen nevner også USAs og Storbritannias kulturelle posisjon i verden i dag og aktuelle spørsmål i det internasjonale kultur- og nyhetsbildet. Dine skriftlige og muntlige ferdigheter videreutvikles.

Både Samfunnsfaglig engelsk og Engelskspråklig litteratur og kultur vil sammen med Internasjonal engelsk gi fordypning. De to Vg3-kursene kan leses samtidig.

Læreplanene for programfag i engelsk finner du her: <http://www.udir.no/k106/ENG4-01>

For alle programfag i engelsk gjelder at eleven skal ha én muntlig og én skriftlig standpunkt karakter. Elevene kan trekkes ut til skriftlig og/eller muntlig eksamen.

Fremmedspråk programfag: spansk, fransk, tysk, italiensk

Språk åpner dører. Flere fremmedspråk vil gi deg et godt grunnlag for studier i utlandet og for arbeidslivet senere.

Fremmedspråk som fellesfag og som programfag har samme læreplan, men mens fellesspråk tas over 2 år med 4 uketimer per år (4+4), tas programfaget over 1 år med 5 uketimer. Det vil si at du på 5 uketimer over 1 år skal komme like langt som med 4 uketimer over 2 år. Fellesfag er noe alle må ha, programfag er noe du velger. Når du velger et språk som programfag, har du allerede hatt engelsk og fremmedspråk som fellesfag. Derfor kan du mye om det å lære språk og kan gå fortere fram.

Læreplanen er lik for alle språkene. På alle nivåer legges det vekt på de grunnleggende ferdigheter: å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig, å kunne lese og regne, og å kunne bruke digitale verktøy. Opplæringen skal tilrettelegges praktisk.

Kompetansemålene omfatter tre hovedområder: språklæring, kommunikasjon og språk, kultur og samfunn.

På alle nivåer jobber vi med både det skriftlige og det muntlige, med å lytte, lese, snakke og skrive. Digitale ferdigheter er også meget viktige i fremmedspråk og internett gir oss uendelige muligheter til å møte autentisk språk.

På **nivå I** skal du kunne forstå og bruke et ordforråd som dekker dagligdagse situasjoner. Du skal for eksempel kunne holde korte presentasjoner, samtale om dagligliv, aktuelle hendelser, og om språkområdets kultur og samfunnsforhold. Du skal også kunne skrive tekster som forteller, beskriver eller informerer.

På **nivå II** skal du kunne kommunisere med god uttale og intonasjon. Du skal kunne presentere et faglig emne, skrive en sammenhengende tekst i forskjellige sjangere og ellers kunne snakke og skrive om språkområdets geografi, historie, kultur og samfunnsforhold.

På **nivå III** skal du kunne bruke språket med god uttale og variert intonasjon. I tillegg til videreutvikling av muntlige og skriftlige ferdigheter, vil du nå også jobbe mer med litteratur, film og andre kulturformer. Aktuelle samfunnsforhold er også meget viktige og sentrale i undervisning.

Læreplanen i fremmedspråk programfag, både nivå I, nivå II og nivå III, finner du her: <http://www.udir.no/kl06/PSP1-01>

Fremmedspråk som programfag avsluttes med to standpunkt karakterer, én i muntlig og én i skriftlig.

På alle nivåer kan du trekkes ut til skriftlig og/eller muntlig eksamen.

Historie og filosofi

Historie og filosofi 1 og 2 er et fag som gir en dypere og bredere gjennomgang av historien fra Antikken til vår egen tid enn det fellesfaget historie gjør. Faget gir også større plass til å filosofere, filosofihistorie og politiske ideologier. Kilder og kildebruk er en vesentlig del av faget.

For nærmere beskrivelse av faget, se læreplanen eller kontakt en historielærer.

Læreplanen i Historie og filosofi 1 og 2 finner du her: <http://www.udir.no/kl06/HIF1-01>

Etter Historie og filosofi 1 kan elevene trekkes ut til muntlig eksamen. Etter Historie og filosofi 2 kan elevene trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

Politikk, individ og samfunn

Innenfor programfaget Politikk, individ og samfunn tilbyr Oslo katedralskole fagenhetene Sosiologi og sosialantropologi og Politikk og menneskerettigheter. Disse to fagenhetene kan tas sammen som et programfag med fordypning, men de kan også tas hver for seg fordi de ikke bygger direkte på hverandre.

Sosiologi og sosialantropologi

Faget er på 5 timer og kan velges i Vg2 eller Vg3.

Faget har fem hovedområder:

- samfunnsvitenskapelige tenkemåter
- kulturforståelse
- sosialisering
- produksjon og arbeid
- fordeling av goder

Elevene kan trekkes ut til muntlig eksamen

Politikk og menneskerettigheter.

Faget er på 5 timer og kan velges i Vg2 eller Vg3.

Faget har seks hovedområder:

- politiske prosesser og institusjoner
- demokrati og medborgerskap
- internasjonale politiske systemer og aktører
- internasjonale samarbeidsforhold og konflikter
- menneskerettighetenes verdigrunnlag
- menneskerettighetene i politisk praksis

Formålet med faget er at du skal lære om og fordype deg i norsk og internasjonal politikk.

Faget egner seg for dem som er interessert i å diskutere og forstå hvordan både vårt eget land og verden forandrer og utvikler seg, og hvem som styrer eller påvirker oss. Faget forutsetter at du følger med i massemediene, siden det skjer viktige ting i verden hele tiden. Det er også en fordel om du liker å delta aktivt i timene i klasseromsdiskusjoner.

Du kan bli trukket ut til enten skriftlig eller muntlig eksamen.

Læreplanene for Sosiologi og sosialantropologi og Politikk og menneskerettigheter finner du her: <http://www.udir.no/kl06/POS1-01>

Psykologi

Programfaget psykologi er et allmenndannende fag, og psykologisk grunnforståelse er sentralt i de fleste samfunnmessige og mellommenneskelige sammenhenger. Faget gir en innføring i sentrale psykologiske emner, og man blir orientert om viktige psykologiske forsknings- og anvendelsesområder og trekk ved psykologiens historie.

Psykologi 1

Faget består av 5 hovedområder. **1) Psykologiens historie og utvikling** – hvordan menneskekunnskap og vitenskapelig basert psykologi er blitt et eget og omfattende fagområde. **2) Utviklingspsykologi** – menneskets utvikling fra unnfangelse til død, hvordan individuelle forskjeller oppstår, betydning av arv og miljø, anvendelse av psykologisk kunnskap. **3) Mennesket og læring** – hvordan ulike psykologiske faktorer fremmer eller hemmer læring, læringsteorier. **4) Psykologiens biologiske grunnlag** – hvordan biologiske forhold påvirker menneskets opplevelse av seg selv og omgivelsene, hvordan nerve- og hormonsystemet er relatert til behov, bevissthet og atferd. **5) Mennesket og helse** – forholdet mellom psykisk helse og samfunn.

Psykologi 2

Faget består av 4 hovedområder: **1) Psykologien i dag** – om hovedtrekkene i forskjellige retninger innenfor den moderne psykologien. **2) Sosialpsykologi** – om individet i sosiale sammenhenger. **3) Kommunikasjon** – om verbale og ikke-verbale kommunikasjonsprosesser. **4) Helsepsykologi** - om psykiske vansker og lidelser.

Elevene kan trekkes ut til muntlig eksamen etter Psykologi 1. Etter Psykologi 2 kan elevene trekkes ut til muntlig eller skriftlig eksamen.

Læreplanen for psykologi 1 og 2 finner du her:

<http://www.udir.no/kl06/PSY1-01/>

Samfunnsøkonomi

Samfunnsøkonomi er et programfag med 5 timer per uke Vg2 som kan påbygges med et kurs på 5 timer i Vg3.

Faget tar opp mange aktuelle problemstillinger. Er du interessert i hvorfor renten eller dollarkursen synker, hvorfor myndighetene er forsiktige med å bruke alle oljeinntektene eller hvordan priser og lønninger bestemmes, er dette faget noe for deg. Samfunnsøkonomi tar også opp mange internasjonale problemstillinger knyttet til miljø, fattigdom og globalisering. Vi tar for oss de store organisasjonene som WTO, IMF og Verdensbanken og diskuterer deres rolle i verdensøkonomien. Faget er analytisk og gir deg innsikt i politikk. Aviser og Internett er viktige kilder i undervisningen. Foruten for økonomer, er faget svært nyttig for jurister, ledere i næringsliv og organisasjoner og for politikere.

Læreplanen for Samfunnsøkonomi 1 og 2 finner du her:

<http://www.udir.no/kl06/SOK1-01/>

Elevene kan trekkes ut til muntlig eksamen etter Samfunnsøkonomi 1. Etter Samfunnsøkonomi 2 kan elevene trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

FAG FRA ANDRE PROGRAMOMRÅDER

Aktivitetsslære 1

Programfaget Aktivitetsslære består av idrettsaktiviteter, basisfag og friluftsliv. Faget har 5 timer per uke og kan tas enten i Vg2 eller i Vg3.

I idrettsaktivitetene tar vi utgangspunkt i sentrale idretter, først og fremst ballspill, men også svømming og andre aktiviteter. Elevene kan til en viss grad påvirke aktivitetsutvalget. Det hele må imidlertid foregå innen de rammer skolens geografiske beliggenhet og kroppsøvningsfasiliteter tilsier.

I basistreeningen skal eleven lære om og arbeide med grunnleggende egenskaper som; utholdenhet, styrke, spenst/hurtighet og bevegelighet. Koordinasjon og psykiske egenskaper er også en del av basisen.

I friluftsliv ser vi på ferdsel og aktiviteter i ulike naturmiljøer til forskjellige årstider. Her vil det også bli tur med overnatting. Vi vil søke å komme naturen nær, for å øke vår opplevelse av den og for å kunne styrke våre refleksjoner omkring temaet; natur og miljø.

En viktig side ved faget er å kunne samarbeide med og ta hensyn til andre. Hovedvekten vil bli lagt på aktivitet, i sal, hall og ute.

Det er ingen slutteksamen i faget, men standpunkt karakteren vil være et resultat av en kontinuerlig kursevaluering.

Læreplanen i aktivitetsslære finner du her:

<http://www.udir.no/k106/IDR1-01>

Kunst og visuelle virkemidler 1

I formingsfaget Visuelle kunsthistorie 1 vil vi tilby i hovedsak fagområdene frihåndstegning, maleri/ farge og kunsthistorie knyttet til praktiske oppgaver. Vi går også på utstillinger som viser relevant tematikk i forhold til vårt fag. Det blir lagt vekt på individuell tilnærming og utvikling i faget for hver enkelt elev. Vårt mål er å styrke elevenes visuelle bevissthet og refleksjon rundt ulike aspekter, i hovedsak, billedkunsten.

Elevene kan bli trukket ut til praktisk eksamen i faget.

Læreplanen finner du her:

[Læreplan](#)